

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inerati do 80 peti vrst 6 Din 2, do 100 vrst 6 Din 2,50, od 100 do 300 vrst 6 Din 3, večji inserati peti vrst 4.—, Popust po dogovoru, inserati davki posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 8. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 2. 639, podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon 2. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENSKE GRADCE, Slovniški trg 5 // Polnina hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Dalekosežni pomen ankarske pogodbe

Vsa svetovna javnost je pod vtisom pakta med Anglijo, Francijo in Turčijo ter soglasno ugotavlja, da bo ta pakt morda odločilnega pomena za ves bodoči razvoj dogodkov v Evropi, ker je zagotovil mir na Balkanu in v Sredozemlju.

PARIZ, 21. oktobra. br. Vsi svetovni listi so posvetili cele strani vsebini in pomenu pogodbe, ki je bila sklenjena med Turčijo, Francijo in Anglijo. Vsi listi v svojih komentarjih poudarjajo, da je pogodba odlično jamstvo za konsolidacijo miru in varnosti v Sredozemskem morju in na Balkanu. Pri tem poudarjajo, da so pogodbo sprejele z zadovoljstvom vse države, ki jim je na srečo mir in varnost, ter poudarjajo, da pogodba ni naperjena proti nobeni državi, temveč je v glavnem samo garancija za vzajemno pomoč med Turčijo, Francijo in Anglijo v primeru napada. Pogodba je tudi močno jamstvo, da se sovražnosti ne bodo mogle razširiti na Balkan in na bližnji vzhod. Turčija je lahko srečna, da ji je uspela akcija, s katero služi miru in varnosti v času nevarnih dogodkov v severni Evropi.

V Turčiji:

Posledice se bodo kmalu pokazale

Carigrad, 21. okt. e. V tukajšnjih političnih krogih živahno komentirajo podpis pogodbe Turčije s Francijo in Anglijo ter poudarjajo, da so imela pogajanja turškega zunanjega ministra v Moskvi prav za prav srečne posledice in pozitivne rezultate, čeprav Turčija in Rusija po dolgotrajnih pogajanjih nista sklenili nobene pogodbe. Turčija si je prizadevala, da ohrani sedanje stanje v Crnem morju, na Balkanu in Podunavju, in enako prizadevanje je pokazala tudi Rusija. Vse te glavne zahteve in nujnosti pa so bile dosežene s pogodbo med Turčijo, Francijo in Anglijo, tako da je s to pogodbo popolnoma lahko zadovoljna tudi Rusija.

Carigrad, 21. okt. e. Turški zunanji minister Saradzoglu se je včeraj ob 12. vrnil v Carigrad, toda ne na ladji, ki jo je v ta namen turška vlada poslala v Odeso, temveč na ruskem rušilcu »Moskva«. Novinarjem je med drugim minister Saradzoglu izjavil, da je njegov obisk v Moskvi, še bolj utrdil prijateljstvo med Turčijo in Rusijo. Na vprašanje novinarjev, zakaj se je tako dolgo zadrževal v Moskvi, je Saradzoglu odgovoril, da zato, ker so vprašanja, o katerih se je razgovarjal z ruskimi državniki, zanimala ne samo Turčijo in Rusijo, temveč tudi Francijo in Anglijo. Potrebno je bilo razložiti tudi mnenje in načrte francoske in angleške vlade. Kar

se tiče pogodbe s Francijo in Anglijo, je minister Saradzoglu naglasil, da je ta pogodba izredno važen instrument za ohranitev miru ne samo v Crnomorskem bazenu, na Balkanu in v Sredozemlju, temveč v vsej Evropi. Pogodba bo imela pomembne posledice v razvoju mednarodne politike v bodočnosti in bo še jačila tradicionalno prijateljstvo med Turčijo in Rusijo.

Ankara, 21. okt. s. Zunanji minister Saradzoglu se je sinoči vrnil v Ankaru. Kmalu po svojem prihodu se je sestal z rumunskim poslanikom Soico, ki je takoj nato odpotoval v Bukarešto. Novinarjem je izjavil Saradzoglu, da so vrata za pogajanja med Rusijo in Turčijo ostala odprta, da pa ni gotovo, kdaj bodo pogajanja obnovljena. Iz Rusije je odšel z iskrenim prepričanjem, da ostane rusko-turško prijateljstvo tudi nadalje prav trdno, kakor je bilo doslej. Danes se sestane Saradzoglu z generaloma Weygandom in Wavelom.

London, 21. okt. mp. Predsednik turške republike Izmet Ineni in angleški kralj Jurij sta o priliki podpisa trojne pogodbe v Ankaru izmenjala brzojavki, ki v njih nazdravljata angleškemu in turškemu narodu in poudarjata, da predstavlja ta pogodba velik prispevek k zagotovitvi miru.

V Londonu in Parizu:

Protiutež nemško-ruskemu paktu

Pariz, 21. okt. mp. V francoskih in angleških diplomatskih krogih pozorno zasledujejo posledice v zadnjih 24 urah, ki jih je povzročila trojna ankarska pogodba. Na podlagi teh opazovanj se je ugotovilo, da je ta pogodba močno škodovala nemško-ruskemu paktu in nemškemu težnjam, ki so zdaj popolnoma onemogočene. Trojna pogodba je znatno okrepila samozavest balkanskih držav, ki so se zdaj še čvrsteje strnile v borbi za svojo nevtiralnost. Povzročila je tudi diskretno akcijo Italije za pomirjenje med Rumunijo in Madžarsko. Važno je tudi dejstvo, da je Italija umaknila svoje čete z Dodekaneza baš v trenutku, ko se je sklenitev pogodbe z Anglijo in Francijo v Ankaru bližala koncu. Iz tega se da sklepati, da so tesnejši diplomatski odnosi med Turčijo in Italijo skoraj že na vidiku, kar bo spet pomemben doprinos k pomirjenju v Evropi. Ko bo namreč to doseženo, ne bosta več stala na skrajnem vzhodu Sredozemskega morja dva nasprotnika, temveč bosta svoje težnje uredila v soglasju in po obojestranskem sporazumu.

»Intransigent« piše med drugim: Nemčija se bo morala za vselej odreči Dardanelam in panislamski politiki. Kjer je imela cesarska Nemčija pod Viljemom leta 1914 trdne položaje, je danes izgubila važno postojanko. Hitlerjevski Nemčiji ni uspelo, da bi se zasedla v tem delu Evrope. Podpis pogodbe so zlasti pozdravili v balkanskih državah, ker vidijo v njem doprinos k svoji težnji, da se v južno-vzhodni Evropi ustvari blok nevtralnih držav. Trojna pogodba namreč dokončno ustavlja prodiranje Nemčije v južno-

V Nemčiji:

Popolnoma nov položaj

Berlin, 21. okt. mp. Nemški poročevalski urad je včeraj ob 14. po radiju samo kratko objavil, da je bila v Ankaru podpisana angleško-francosko-turška pogodba o vzajemni pomoči. Podrobnosti pogodbe niso bile objavljene. Komentarji niso dodali, pač pa so pristavili samo kratko ugotovitev, da francosko-angleška pomoč Turčiji v pogodbi ni bila določena. Nemški listi o tej pogodbi sploh molče. V ostalem se v nacionalno socialističnih krogih vprašujejo, v koliko je sodelovalna Rusija pri sklepanju te pogodbe, ker je v tem pogledu obljubila Nemčiji diplomatsko podporo, ki pa ni uspela. V službenih krogih izjavljajo, da je Turčija sledila primeru Poljske in da lahko zato računa z enakimi posledicami, na katere so jo že dolgo opo-

zarjali. Turčija ne sme pozabiti, pravijo, da so na Sredozemskem morju razen Francije in Anglije tudi še druge sile, ki imajo besedo.

Posebno pa so v Berlinu presenečeni, ker so v Moskvi povsem mirno sprejeli ankarski pakt ter priznavajo, da se je z njim močno ojačal položaj Francije in Anglije na Sredozemskem morju. V Berlinu so prepričani, da predstavlja otvoritev Dardanel za francoske in angleške vojne ladje sredstvo, s katerim bi se mogla Rusija prisiliti k nevtiralnosti na jugovzhodu.

Kako dalekosežen pomen pripisujejo v Berlinu tej pogodbi, najbolj dokazuje dejstvo, da so bili nemudoma pozvani na poročanje nemški poslanci v Moskvi, An-

kari in Rimu. Pri kancelarju Hitlerju so od včeraj dalje skoro neprestano posvetovanja. V berlinskih krogih ne prikrivajo, da je ta pogodba popolnoma spremenila položaj na jugovzhodu Evrope in se boje, da ne bo ostala brez posledic na same odnose med Nemčijo in Rusijo.

Berlin, 21. okt. e. Nemški poslanik v Ankaru von Papen je bil včeraj pozno popoldne sprejet pri kancelarju Hitlerju. Raz-

govor med njima je trajal več ur in se bo danes nadaljeval. O vsebini razgovora ni ničesar znanega.

Rim, 21. okt. mp. Berlinski dopisnik »Stampe« je svojemu listu v zvezi s trojno pogodbo sporočil, da je Nemčija želela, da bi bile Dardanele zaprte za angleške in francoske vojne ladje, kar bi Nemčiji omogočilo, da bi se lahko brez motenj po tej poti oskrbovala z ruskim bencinom.

V Italiji:

Nadaljnje prodiranje Rusije in Nemčije na Balkan ustavljeno

Rim, 21. okt. mp. Italijanski vladni krogi so sprejeli vest o podpisu trojne pogodbe z zadovoljstvom, čeprav se držijo rezervirano. Naglašajo le velik uspeh turške diplomacije, pri čemer ne prikrivajo, da ima tudi Italija svoj posredni delež, da razgovori v Moskvi niso uspeli. To je velikega pomena tudi za Italijo in sicer iz naslednjih razlogov:

1. Crno morje je ostalo svobodno za plovo za vse države in s tem tudi za Italijo.

2. Ustavljeno je bilo prodiranje Rusije in Nemčije na Balkan in s tem tudi neposredno odstranjen ožrožanje Jadrana, kar nikakor ne bi bilo v skladu z italijanskimi interesi.

3. Zaustavitev ruske ekspanzije proti Balkanu omogoča Italiji, da lahko mirno nadaljuje svojo politiko v tem delu Evrope.

4. Italijanski interesi so ostali neokrnjeni, kar je zasloga medre Mussolinijeve politike.

5. Sovjetsko prodiranje na Balkan bi zmanjšalo italijanski prestiž in je zato Italija s svojim vplivom podprla balkanske zveze, ki je bila v Moskvi zastopana po Saradzoglu.

6. Italiji se zdaj ni treba bati, da bi se vojni zaplet prenesel tudi v južnovzhodno Evropo in s tem tudi v Sredozemlje.

Italijanski tisk se vzdržuje prezgodnjih kritik o ankarskem paktu, beleži pa angleška poročila, po katerih žele še nadalje v Londonu in Parizu, da bi se uredili rusko-turški odnosi, na način, ki bi ne bil v nasprotju z interesi zapadnih velesil. Zdi se, da na zapadu še vedno upajo, da bi lahko uporabili Turčijo za zblizanje z Rusijo. Italijanski listi poudarjajo, da se bodo odsej balkanske države še lažje kakor doslej orientirale napram Italiji. Turčija priznava vpliv, ki ga ima italijanska diplomacija na Balkanu. Zato pričakujejo, da bo vse to rodilo blok nevtralnih držav pod vodstvom Italije. Kljub vsemu postavljajo italijanski listi vprašanje, kakšen namen bi lahko imel ankarski pakt, ki jamči medsebojno pomoč proti morebitnemu napadalcu ali izizvalcu vojne na Sredozemskem morju, ker je Turčija že v naprej oproščena vseh obveznosti v primeru, če bi se kompromitirali njeni odnosi z Rusijo. To vprašanje je tembolj zapleteno, ker se jamstvo Anglije in Francije ne bi moglo izvršiti s pomočjo Turčije, če bi se izvajalo proti Rusiji.

V Rusiji:

Prijateljstvo Turčije in Rusije ostane neskaljeno

Moskva, 21. okt. e. Havas javlja, da ruski tisk ni priobčil še nobenih pomembnih komentarjev o sklenitvi pogodbe med Turčijo, Francijo in Anglijo, obširno pa ruski listi pišejo o prijateljskih odnosih med Rusijo in Turčijo. Vsi listi so priobčili vsebino brzojavk Saradzoglu in Molotova, v katerih je poudarjena z obeh strani želja za ohranitev najboljših odnosov.

Stockholm, 21. okt. mp. Svojnici »Stockholms Tidningen« je objavil celo besedilo trojne pogodbe v Ankaru in dodaja nato naslednje informacije svojega moskovskega poročevalca: Rusija je posredovala pri Turčiji le na prošnjo rajha, ni pa se za posredovanje zavzela v toliki meri, da bi zaradi tega izvajala na Turčijo pritisk. V Moskvi so turškemu zunanjemu ministru Saradzoglu le prijateljsko nasvetovali, naj bi Turčija v sedanjem času

opustila podpis pogodbe z zapadnimi velesilami. Ko pa je Saradzoglu to prošnjo z vso odločnostjo zavrnil, je ruska vlada smatrala, da je svojo obljubo rajhu s tem izpolnila, kar je v ostalem prišlo do izraza v uradnem komunikatu agencije Tas, ki pravi, da so se razgovori med Molotovim in Saradzoglom razvijali v prijateljskem duhu in so ponovno potrdili prijateljske odnose med obema državama, ki tudi za bodoče niso bila skaljena. Dopisnik lista v zvezi s tem tudi naglašja, da je agencija Tas takoj z vso odločnostjo demantirala vest, ki je bila lansirana ravno v času Saradzoglovega bivanja v Moskvi, da bi se namreč ruske čete zbirale na Kavkazu. Agencija je z vso odločnostjo izjavila, da je ta vest popolnoma izmišljena in brez sleherne podlage. Dopisnik dodaja, da je to vest prvi sporočil nemški radio.

V Rumuniji:

Sedaj še blok balkanskih držav

Bukarešta, 21. okt. e. Sklenitev pogodbe med Turčijo, Francijo in Anglijo je napravila v Rumuniji v vseh krogih najgloblji vtis. Listi poudarjajo, da je pogodba izredno važen činitelj za ohranitev ravnotežja v vsej jugovzhodni Evropi. Ko je turški zunanji minister Saradzoglu odpotoval v Moskvo, so bile vse točke rusko-francosko-angleške pogodbe že definitivno redigirane in je bil o njih poučen tudi Molotov. Saradzoglu se je pogajal z rusko vlado polnih 23 dni ter si je prizadeval, da bi spravi v sklad ruske zahteve z vsemi členi pogodbe med Turčijo, Francijo in Anglijo. Čeprav Saradzoglu ni dosegel pri teh pogajanjih končnih pozitivnih rezultatov in Rusija ni sklenila s Turčijo nameravane pogodbe, prijateljstvo med

Turčijo in Rusijo zaradi tega ni bilo omajano. Kljub temu so bili doseženi važni rezultati s pomembnimi posledicami za Turčijo, kakor tudi za vse balkanske države, katerim je bilo zagotovljeno s podpisom pogodbe med Turčijo, Francijo in Anglijo zatiranje v besneči vojni vihri na severnem delu Evrope. V splošnem se lahko reče, da je ankarski pakt v Rumuniji izzval največje zadovoljstvo in olajšanje. V političnih krogih priznavajo, da je Turčija pokazala svojo odločnost ter so vsi prepričani, da se more sedaj pričakovati osnove solidnega nevtralnega balkanskega bloka. Pričakujejo skupno sodelovanje vseh balkanskih držav pod vodstvom Italije in Turčije.

V Ameriki:

Z ankarsko pogodbo je zagotovljena sedaj tudi nevtiralnost Italije

Washington, 21. okt. mp. Evropski poročevalci ameriških agencij so poslali obširna poročila o pomenu podpisa trojne pogodbe. Ugotavljajo, da bo podpis povzročil konsolidacijo italijanske nevtiralnosti. V ostalem najbolj izpričuje pomen tega sporazuma dejstvo, da je Nemčija storila vse, da bi ga preprečila. Sporazum ni bil sklenjen preko noči in ni bilo nobenemu diplomatu potrebno, da bi zaradi njega priletel z letalom v Ankaru. V nadaljnjem ugotavljajo, da ima pogodba tudi velik vojaški pomen. Angleški in fran-

coski vojski so imeli v svetovni vojni dovolj prilike spoznati in ceniti hrabrost turškega vojaka, ki je med najboljimi na svetu in so zato veseli, da imajo zdaj te vojske za prijatelje. Turčija je ves čas, odkar je postala republika, vodila realno politiko, ki so jo znali ceniti tudi v svetu. Najboljši dokaz temu je, da je bila Turčiji dovoljena ponovna trditve Dardanel. Vsa poročila so si edina, da predstavlja sporazum med Anglijo, Francijo in Turčijo pomemben doprinos k miru in pametni ureditvi Evrope.

Sodba neutralcev:

Neuspeh nemške diplomacije

Amsterdam, 21. okt. mp. Holandski tisk je objavil podpis trojne pogodbe v Ankaru na vidnem mestu in naglašja, da bo imela na Sredozemlje pomirjačji učinek.

Bruselj, 21. okt. mp. Belgijski listi naglašajo, da pomen trojne pogodbe velik uspeh zapadnih demokracij, obenem pa tudi osebnih Ribbentropov poraz in poraz njegove politike. V Nemčiji so šele včeraj popoldne po radiju razglasili vest o podpisu pogodbe, ne da bi navedli podrobnosti. V Berlinu so do zadnjega upali, da bo Rusiji uspelo preprečiti sporazum v Ankaru, ki pa je bil podpisan kljub odsotnosti turškega zunanjega ministra. Belgijski tisk spravlja v zvezi s tem tudi nujne pozive nemškimi poslanikom v Ankaru. Rimu in Moskvi, da pridejo v Berlin, ker s njihovim delovanjem niso zadovoljni.

Važne poljske

usluge zaveznikom

LONDON, 21. okt. s. Angleški vojaški strokovnjaki v razpravah o vojni na Poljskem naglašajo, da se nikakor ne sme podcenjevati koristi, ki sta jih imeli Anglija in Francija radi junaškega poljskega odpora proti nemški vojski. Predvsem so angleški in francoski načrti za primer vojne proti Nemčiji predvidevali, da bi bila angleška ekspedicijska armada pri prevozu čez Kanal izpostavljena najhujšemu bombardiranju z nemške strani. Tako pa je Nemčija skoro vsa svoja bombna letala morala poslati na Poljsko in prevoz čez Kanal se je izvršil popolnoma nemoteno. Nadalje je treba upoštevati, da je Francija začela s pripravami za popolno mobilizacijo šele, ko je bila podpisana rusko-nemška pogodba. Nemčija pa je imela tedaj že zelo mnogo vojaštva tajno pod orožjem. Poljski so prizadeali Nemcem tudi mnogo več izgub nego jih priznavajo nemška poročila. Posebno znatne so nemške izgube na tankih. Najvažnejša je ogromna poraba bencina nemške vojske na Poljskem. Bencin pa je za Nemčijo v vojni posebno dragocen. Končno sta angleška in francoska vojska na podlagi vojne na Poljskem zbrali zelo mnogo izredno važnih podatkov o taktiki nemškega vojskovanja, zlasti pa o nemškem letalstvu in tankih.

Nemško svarilo

nevtralnimi ladjam

Berlin, 21. okt. br. Uradno poročajo, da je nemška vlada poslala vsem nevtralnimi državam noto, v kateri jih opozarja na to, da bo smatrala vsako nevtrarno trgovsko ladjo, ki bo sprejela spremstvo angleških stražnih ladij, za sovražno ladjo in bo temu primerno proti njej nastopila.

Osto, 21. okt. br. V nordijskih krogih je ta vest izzvala le malo vznemirjenja. Današnji »Morgen Avisen« razpravlja o tej nemški grožnji, o kateri so se prve vesti razširile že smoti in ugotavljajo, da praktično nima nobenega pomena. Nevtiralne ladje so bile že doslej napadane, če so same plule po Severnem ali Vzhodnem morju. Dejstvo pa je, da nemške podmornice doslej še niso z uspehom napadle onih ladij, ki so bile v spremstvu angleških ali francoskih rušilcev.

Nemško-ruska

gospodarska pogajanja v zastoju

London, 21. oktobra e. V Berlinu pričakuje rusko gospodarsko delegacijo, ki bo določila rok in pogoje za dobavo blaga, katerega bo Rusija dobavljala Nemčiji v zameno za nemško blago. Nemška gospodarska delegacija, ki ima nalogo urediti to vprašanje, se nahaja že v Moskvi. Toda pogajanja v Moskvi so zastala, ker ruska vlada pričakuje poročilo o uspehih ruske gospodarske delegacije v Berlinu.

Rastlinsko meso

Budimpešta, 21. oktobra mp. Nekemu madžarskemu izumitelju je uspelo izdelati rastlinsko meso. Meso, pridobljeno iz rastlin, ima baje prav prijeten okus in tudi veliko hranilno vrednost. Predvajanje izdelave in poskusno kuhanje je dobro uspelo.

Jutri volitve v ruskem delu Poljske

Moskva, 21. oktobra e. Jutri bodo v zapadni Ukrajini in zapadni Belorusiji volitve v parlament, ki bo imel nalogo, da pregleda priključitev obeh pokrajin k Sovjetski uniji. V krajevnih svetovih je tretjina zastopnikov intelektualcev, tretjina delavcev in tretjina kmetov. Poslovati so pričeli tudi posebne delavške kontrolne komisije, ker so ugotovili v mnogih podjetjih in tovarnah sabotaže, da bi se onemogočili sovjetski režim. Prav tako so pričele poslovati kontrolne komisije za pobiranje davka. Začeli bodo graditi tudi avtomobilsko cesto od Lvova do Kijeva in Moskve. Preostale brezposelne bodo zaposlili v gospodarskih delovnih bazah.

Iz njive človeških sporov park božjega miru

Pogojni nadaljnji obstoj grobov na starem pokopališču — Nov pokopališki odbor

Maribor, 20. oktobra

Pokopališče vobče so najboljše merilo za kulturo človeške družbe. To splošno pravilo velja še posebno za staro mestno pokopališče v Mariboru. Kakor vse kaže, je usoda temu pokopališču, kjer in zaradi katerega so se zadnja desetletja neprestano vršili razni spori in boji, šele zdaj ob njegovem koncu odločila ne le za ves Maribor, marveč tudi za celo Slovenijo in še daleč preko naše meje znamenito kulturno poslanstvo.

Iz njive miru, v svojem miru in boju živih mrtolnih, bil postane park božjega miru, kjer naj dobijo svoj poseben prostor tudi »Gaj zaslužnih«.

Pod slikovito Kalvarijo naj dobi stari Maribor košček zemlje, ki naj se kot neprodajna, za druge svrhe neuporabna na novo posvečena zemlja spremeni oziroma uporabi za park kulturno vrednih spomenikov in kjer naj počivajo vsi še nadalje tam, kjer so — razen onih seveda, katerih spomin jih prenaša drugam in onih, ki potujejo na črti, ki se uporabi za nadaljevanje Gregorčičeve in Krekove ulice, kateri prerazreža tudi to pokopališče. V tem parku naj se že zdaj določi prostor za »Gaj zaslužnih«, kamor pridejo tudi oni na drugih pokopališčih počivajoči, ki imajo posebnih zaslug za Maribor. To pa šele postane velike zgodovinske važnosti čim se bliža čas, ko bo treba misliti na prenos tistih grobov, ki so pokopani na Pohorju. Kot eden prvih spada tu sem general Maister in za njim dr. Rosina, dr. Vrstovšek I. dr.

Je to projekt, ki naj obmejni Maribor tudi napram vnanjemu svetu dvigne na prvo mesto vidne jugoslovenske srčne kulture?

O proizvodbi tega načrta in kako naj se vanj pritegne tudi olepšanje Slomško-

ve kapele in Tomičevega spomenika, o tem bo treba posebej razpravljati. Za sedaj pa je vprašanje podaljšanja obstoja grobov. To vprašanje je načelno že rešeno. In sicer tako: grobovi se lahko ostanje, če se svojci ali interesi zavežejo zanje skrbeti in plačevati primerno najemnino. In če pristanejo tudi na to, da pripadejo nagrobniki, ki se do novega leta ne bodo še odstranili, v posest mestne stolne župnije. Če pa hočejo okostje iz grobov prenesti, morajo za to uporabljati pokopališče na Temnem. ki se za to nam temeljito pripravi.

Vse to pa — že s posebnim oziranjem na zgoraj omenjeni projekt — zahteva, da se že zdaj ustanovi poseben odbor za likvidacijo pokopališča, ki naj obenem nadomesti zdaj obstoječi pokopališki odbor, ki bi se iz gotovih razlogov itak že moral izpolniti odnoso imenjati.

Pri padcu si je razbil čeljust in je moral takoj v bolnico.

— Sledilo je na pretek povod po Prekmurju. Ljudje ne vedo kam z njim. Kdor ima dovolj posode, ga stane v most, večinoma pa ga prekuhajo v žganje, ker je pomikanje silnilne prav obutno. Pri predelavi sadja se vedno pripeti dovolj nesreč. V Babinih je 11letni posestnikov sin Alojz Trotenjak radovedno stikal okoli steklenice, dokler mu ni desna roka ušla med železje, ki mu je zmečkalo vse prste. Rokev bo imel trajno poškodovano roko.

— Življenjski boj. Na zadnjem življenjskem sejmu v Murski Soboti je bilo prodanih 250 glav živine. Tako ugodne kupcije še davnaj niso zabeležili na soboškem sejmu.

— Plemski sejem v Beltincih bo v sredo 25. oktobra.

— Nož v hrbet. Vajenec Josip Marič star 18 let je bil sprt z nekim tovarišem ki je spor hotel kar na kratko likvidirati in je Mariča z nožem zabodel v hrbet.

— Spaleni konji so pogosto vzrok hudim nesrečam. Jožef Duh, 55letni vinčar iz Orchovec se je peljal z vozom, v katerega sta bila vprežena dva lakra konja. Iz neznanega vzroka sta se živali splašali in Duh je padel z voza in si zlomil nogo.

— Veliki prijatelj perutnine je France Fras, ki se je tni moral zagovarjati pred soboškim okrožnim sodiščem, kjer ga poznajo že zaradi starih grehov. Zadnje čase se je s posebno vnetostjo na perutnino in zajce. Izpraznil je precej kurnikov in zagrešil še več drugih tatvin. Za nagrado je dobil 4 mesece in 10 dni življenja ob ričetu brez perutnine.

— Prekmurske kolone in vinska trgatve v Slovenskem domu so bile vedno priljubljene. Tako to nedeljo bo priljubljena prireditelj pritegnila v sokoško dvorano prijatelje sokolstva ob blizu in daleč. Pristna prekmurska zabava s prekmurskimi posebnostmi, grozdje in vino iz ljubomirskih in kapelskih goric bo dostojno zaključila letošnjo trgatve.

— Moški naraščajo školskega društva v Murski Soboti se je pomeril v tekmi, in sicer višji oddelci v osmerboju, nižji pa v šestorboju. Discipline v osmerboju so bile: poznavanje sokolstva, drog, bradlja, konj na šir in brez ročajev, skok v višino, met diska, tek na 100 m in streljanje. Tekmovalci so zasedli naslednja mesta: 1. Franc Sumak, 2. Boris Droč, 3. Ljubo Deskovč, 4. Ervin Kerčmar, 5. Janez Gomboš. V nižjem oddelku so tekmovali v naslednjih disciplinah: poznavanje sokolstva, krogi, koza, skok v daljino, tek na 60 m, met žoge s pentlo. Tekmovalci so se plasirali v naslednjem redu: 1. Marjan Urek, 2. Stanišlav Intihar, 3. Nikolaj Rusanov, 4. Branko Samec, 5. Edvard Gregorič, 6. Mirko Lah, 7. Ludvik Gorčan. Povprečni rezultat v višjem oddelku je bil 59,70 točke, v nižjem pa 42,78 točke. Sodniki so bili bratje Jože Velmar, Aleksander Veble, Franjo Bračko in Stefan Benko.

— Darovali so za sokolski planinski dom na Pohorju. Banska uprava dravske banovine v Ljubljani din 2000. Posojilnica Maribor, Narodni dom din 1000. Prva hrvaška štedionica, podružnica v Mariboru, din 1000. Tvornica Zlatogor din 4000. gosp. Lenard, sponzora veletrgovca, za opremo ene sobe din 2500 in gospod. dr. Anton Dolan profesor din 200. Vsem iskrena hvala. Ostale, ki naše prošnje še niso rešili, vladno prosimo za nujno in ugodno rešitev. Račun Ljubljanske kreditne banke in Posojilnica Narodni dom v Mariboru.

— V počastitev umrle gospe Olge Balonove, soustanoviteljice ustanove Počitniški dom kraljice Marije, darujeta namesto venca na grob pokojne ge. Balonove 300 din za počitniški dom kraljice Marije na Pohorju. G. dr. Vrtovec pa je v isti namen daroval 100 din.

— Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njih upravičenim svojcem ima v nedeljo 22. t. m. dežurni zdravnik dr. Hugo Velker, Pobreška c. št. 2.

— Za revne otroke. Članice ženskega društva bodo, kakor vsa zadnja leta, tudi letos pri vstopu na mestno pokopališče v Mariboru, pobirale prispevke za pomoč najrevnejši deci. Počastilo spomin pokojnih z dobrim delom in poklonimo mal dar najpotrebnejšim. Odrečimo se denarju, morja dvema. Vsa posamezni darovalci imajo lahko prijeten občutek, da je pomagali olajšati skrb revnih staršev in gorje ubogih otrok.

— Borba za kolektivno pogodbo. Pekovski pomočniki si že delj časa prizadevajo za kolektivno pogodbo. Jutri v nedeljo imajo pekovski pomočniki pri Zlatem konju svoje zborovanje, na katerem bodo razpravljali o kolektivni pogodbi.

— Iz carinske službe. Od tujkajne carinarnice je premeščeni k carinarnici na Sušaku g. Drago Belarč. K mariborski carinarnici pa so premeščeni Miroslav Nikolić iz Beograda ter Stina Popović in Vojin Bojković, ki sta doslej službovali v Dubrovniku.

— Pobreške novice. Jutri ob 19. je v našem Sokolskem domu naraščajoča akademija Sokolskega društva Maribor II. Pobrežje. Podprimo vrta prizadevanja naših Sokolov in se odzovimo v čim večjem številu k jutrišnjemu naraščajoči akademiji. Izročimo domačijo. Pri Mašeničevih na Pobrežju pri Ptuju ni bilo nikogar doma. V tem času so se spazili v notranjost hiše še neznanji zlikovci, ki so domačijo dobesedno izropali. Odnesli so vse, kar jim je prišlo v roke. Orožniki polzvedujejo za storilci.

— Na Dravskem polju je gorelo. V Zgornjem Pletlju je nastal ogenj v gospodar-

polovico pa je tvorilo politično vodstvo tabora z dr. Sušteršičem na čelu. Začela se je borba, v kateri so skušali Kreka ubiti najprej v njegovem častnem imenu, nato je sledila izključitev in je bila vsaj za dr. Kreka končana z njegovo smrtjo. Borba pa ni bila končana ne z dr. Krekovo, niti ne s Sušteršičevo smrtjo. Tako so stara nasprotstva oživela, v zadnjem desetletju pa so se še neizmerno poglobila. Dr. Krekovim učencem — preostalo jih je strahno skopo število — je danes lahko žal za vsa leta, ko so služili kot priprava za utrđitev sebi protivne politične smeri na Slovenskem zaradi prelepega gesla katoliške skupnosti. Saj je tako rekoč cela generacija zgrešila svoje poslanstvo. Kar danes še preostaja, ni prav nič drugega, kot začeti tam, kjer je hotel dr. Krek, pa ga je tik ob začetku prehitela smrt. In se to bo vsaj za Krekovo generacijo že dokaj jasno, njen dan se že močno nagiba v globoko popoldne. Kako bi ne bilo po vsem tem vse krščansko socialistično delavstvo dolžno in dolžni vsi krščanski socialisti pljunuti samemu sebi v obraz, če bi iz bog v kakšnih razlogov še vztrajali pri zvezi na trila vesla stare galere. Problem katoliške skupnosti, kot ga rešujemo pri nas, je zadnji odmev bojev, ki so drugod že dobojevali v tem smislu, da katoliška skupnost v političnem smislu obstojati ne more! — Ako je položaj v tako zvanem »katoliškem taboru res takšen kakor ga slika »Delavska pravica«, potem je razkol v tem taboru gotova stvar.

Toda taka nasprotstva so bila že tudi v preteklosti, čim pa so prišle kakršnekoli volitve, so bili spori takoj poravnani in tabore je zopet nastopil v strnjeni fronti. Tako bo nemara tudi to pot!

„Delavska zbornica — zglede delodajalcev“

»Slovenski delavec«, ki je, kakor znano, glasilo župnika Andreja Krizmana in njegove organizacije ZZZ (zveze združenih delavcev), je objavil v svoji zadnji številki pod gornjim naslovom članek, v katerem piše: »Delavska zbornica je po svojem značaju reprezentativna predstavništva delavskega stanu. Predhodne uprave so pozabile, oziroma šle namerno preko te bistvene osnove zbornice in so iz napravile le neko orožje za izkoriščanje delavskega stanu in za širjenje nezdružne protinacionalne razredne miselnosti. Mi smo stanovski socialni pokret in varujemo stan, njegove ustanove in njegovo uslužbenstvo. Srečni smo, da delamo to, kar drugi niso hoteli in storili bomo vse, da bomo s svojimi deli v dobro stanu zglede vsemu slovenskemu delodajalstvu.« — Lepe besede! Pa delanja? V glasilu dr. Regalija, ki je svetkemu delavskemu prvoborcu eks-župniku Krizmanu zelo naklonjeno, čitamo pod naslovom »Povišanje delavskih dajatev: »Novo vodstvo Delavskih zbornic je predlagalo povišanje prispevkov za zbornice od treh na 4 odstotke. Povišek je v zvezi z večjimi izdatki, zlasti za novo osebeje.«

Mariborske in okoliške novice

— Jutrišnje sporne prireditve. Jutri, v nedeljo 22. oktobra se bo zaključilo letošnje jesensko tekmovalstvo za prvenstvo mariborskega okrožja ljubljanskega nogometnega podsaveza. V Mariboru bo gostoval moštvo SK Gradjanskega iz Čakovca, ki bo na Rapčevem igrišču nastopilo proti enajstorici SK Rapida. Druga tekma bo v Čakovcu, kjer se bosta srečala v boju za točke mariborski SK Železničar in Čakovčaki SK. Za izid obeh tekem, ki sta velikega pomena za vrstni red v prvenstveni tabeli, vlada v vseh nogometnih krogih veliko zanimanje. Obe tekmi se bosta odigrali ob vsakem vremenu.

— Pododbor za gasilsko službo mestnega odbora za obrambo mesta Maribor javlja: Prve komisije, ki so zadnje dni pregledovale v smislu požarno-policijskega predpisa podstrešja hiš, so končale pregleda. Opazilo se je, da je večji del prebivalstva seditel navodilom in so se podstrešja izpraznila in očistila. So se ponekod sicer še našli precejšnji nedostatki vse te hišne gospodarje za enkrat opominjamo, da podstrešja svojih hiš brezpozorno takoj izpraznijo in očistijo. Čez nekaj dni bodo ponovne komisije pregledale vsa podstrešja, kjer se je našel nered. Proti vsem, ki se navodil ne bodo držali, se bo kazensko postopalo. Da ne bo nespornost, ponovno poudarjamo, da se morajo iz podstrešja odstraniti vsi premični gorljivi in vnetljivi predmeti.

— Nočno lekarniško službo imata od danes naprej Mavčjeva lekarna pri Zamorcu in Gosposki ulici, tel. 23-12, in Vaupotova lekarna pri Angeli varuhu na Aleksandrovi cesti, telefon 22-13.

— Iz Studencev. V četrtek 26. t. m. odprta aglina študentska Ljudska univerza svojo letošnjo predavalno sezono. Otvoritev predavanja ima urednik g. dr. Franjo Vatrovec, ki bo predaval o temi: Razmišljanja ob 150 letnici francoske revolucije.

— Darovali so za sokolski planinski dom na Pohorju. Banska uprava dravske banovine v Ljubljani din 2000. Posojilnica Maribor, Narodni dom din 1000. Prva hrvaška štedionica, podružnica v Mariboru, din 1000. Tvornica Zlatogor din 4000. gosp. Lenard, sponzora veletrgovca, za opremo ene sobe din 2500 in gospod. dr. Anton Dolan profesor din 200. Vsem iskrena hvala. Ostale, ki naše prošnje še niso rešili, vladno prosimo za nujno in ugodno rešitev. Račun Ljubljanske kreditne banke in Posojilnica Narodni dom v Mariboru.

— V počastitev umrle gospe Olge Balonove, soustanoviteljice ustanove Počitniški dom kraljice Marije, darujeta namesto venca na grob pokojne ge. Balonove 300 din za počitniški dom kraljice Marije na Pohorju. G. dr. Vrtovec pa je v isti namen daroval 100 din.

— Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njih upravičenim svojcem ima v nedeljo 22. t. m. dežurni zdravnik dr. Hugo Velker, Pobreška c. št. 2.

— Za revne otroke. Članice ženskega društva bodo, kakor vsa zadnja leta, tudi letos pri vstopu na mestno pokopališče v Mariboru, pobirale prispevke za pomoč najrevnejši deci. Počastilo spomin pokojnih z dobrim delom in poklonimo mal dar najpotrebnejšim. Odrečimo se denarju, morja dvema. Vsa posamezni darovalci imajo lahko prijeten občutek, da je pomagali olajšati skrb revnih staršev in gorje ubogih otrok.

— Borba za kolektivno pogodbo. Pekovski pomočniki si že delj časa prizadevajo za kolektivno pogodbo. Jutri v nedeljo imajo pekovski pomočniki pri Zlatem konju svoje zborovanje, na katerem bodo razpravljali o kolektivni pogodbi.

— Iz carinske službe. Od tujkajne carinarnice je premeščeni k carinarnici na Sušaku g. Drago Belarč. K mariborski carinarnici pa so premeščeni Miroslav Nikolić iz Beograda ter Stina Popović in Vojin Bojković, ki sta doslej službovali v Dubrovniku.

— Pobreške novice. Jutri ob 19. je v našem Sokolskem domu naraščajoča akademija Sokolskega društva Maribor II. Pobrežje. Podprimo vrta prizadevanja naših Sokolov in se odzovimo v čim večjem številu k jutrišnjemu naraščajoči akademiji. Izročimo domačijo. Pri Mašeničevih na Pobrežju pri Ptuju ni bilo nikogar doma. V tem času so se spazili v notranjost hiše še neznanji zlikovci, ki so domačijo dobesedno izropali. Odnesli so vse, kar jim je prišlo v roke. Orožniki polzvedujejo za storilci.

— Na Dravskem polju je gorelo. V Zgornjem Pletlju je nastal ogenj v gospodar-

Razvoj, ustroj in pomen Rdečega križa

Ob snočnem poučnem predavanju dr. Jančiča — V dravski banovini 13.434 članov

Maribor, 21. oktobra

Snoči je bilo v Ljudski univerzi v Mariboru poučno predavanje. Predaval je predsednik sreskega odbora Rdečega križa v Mariboru g. dr. Ivan Jančič o zgodovinskem razvoju, ustroju in mednarodnem pomenu Rdečega križa. Predavanje je vzbudilo zanimanje v vseh krogih, kjer je zanimanje za vzvišene ideale, ki jih propagira Rdeči križ. Iz poučnih, tehničnih ali odličnega predavatelja povzemamo sledeče glavne misli:

»Pred 75 leti, to je 22. avgusta 1854, je bila podpisana znamenita ženevska konvencija, ki je prvič mednarodno priznala in uveljavila tudi v vojni načelo humanitete in človekoljubnosti. Strahotna nedostanost vojnih sanitetnih naprav se je pokazala zlasti v krmiški vojni leta 1853/54, kjer so pokosile razne epidemije mnogo več vojakov kakor sovražne krogelje. Potem je sledil leta 1859 Solferino, kjer je po sredit bitki, ki je trajala 15 ur, pokrivalo solferinsko ravnino nad 40.000 mrtvih in ranjenih vojakov. Na krvavi poljani solferinskega polja se je porodila ideja Rdečega križa. Na vneto pobudo znamenitega Henri Dunanta so bili na mednarodni konferenci v Ženevi, ki je trajala od 26. do 29. oktobra 1863, položeni temelji za ustanovitev nacionalnih društev Rdečega križa. Tudi to bila sprejela načela njihove organizacije in načrta za medsebojno sodelovanje. Zahteve na tej konferenci so predvidevale predvsem, da se prizna v vojni položaj mednarodne nevtiralnosti ambulanc in bolnic, bolničarskemu in zdravstvenemu osebju ter raznim sanitetnim ustanovam in drugim zgradbam, v katerih se izkazuje pomoč ranjenecem, nadalje da morajo nositi ustanove in osebe, ki so na ta način postavljene pod nevtiralnost, kot splošni znak razlikovanja rdeči križ na belem polju.

1906 in haaska konvencija leta 1907 sta dopolnili prve konvencije, deveta mednarodna konferenca v Washingtonu leta 1909 pa je razširila delovanje Rdečega križa na pomoč ujetnikom, pozneje tudi na pomoč beguncem in rodbinam vojakov. Do danes se je obvezalo 63 držav, da bodo v vojni spoštovala določbe ženevske konvencije.

Društvo Rdečega križa je torej najstarejša in s posebnim zakonom zasnovano humanitarno društvo v naši državi. 6. februarja 1936 je poteklo 80 let, odkar se je ustanovil v Beogradu Rdeči križ, ki se je po končani svetovni vojni preobrazil v društvo Rdečega križa kraljevine Jugoslavije. Od leta 1933 dalje, ko je bil uveljavljen novi zakon o društvu Rdečega križa, imamo enotno nacionalno društvo Rdečega križa.

Ob zaključku pa je omenil predavatelj še poštvovalne naše samaritane in bolničarje, ki imajo tudi v mirnem času obilo prilike, da koristno uporabijo to, česar so se naučili ob priliki raznih vaj in tečajev RK. Pri tem delu pa je treba predvsem človeškega srca in tople ljubezni ter brez-pogojne poštvovalnosti in nesebičnosti, ki ne pozna nobenih meja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Občinstvo je sprejelo zanimiva in poučna izvajanja g. dr. Ivana Jančiča s toplim aplavzom. Kakor ob četrtkovem predavanju o kemični vojni, tako se je tudi ob snočnem predavanju pokazalo, kako po trebna in koristna so tovrstna predavanja. Zeleti je, da bi Ljudska univerza v Mariboru posvetila čim večjo pažnjo prečim vprašanjem, ki pretresajo našo dobo v zvezi s problemi obrambe in samoohranbe ter poštvovalnega človekoljubnega sodelovanja.

Ob svežem grobu Olge Balonove

Umrla je vzorna narodna žena, soustanoviteljica Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju

Maribor, 21. oktobra

V včerajšnji številki smo kratko poročali o smrti plemenite in blage gospe Olge Balonove. Danes popoldne je ob pol 4. iz kapele mestnega pokopališča na Pohorju pogreb nepozabne pokojnice.

Olga Balonova ni nikdar v svojem življenju obekala svojega imena in svojih zaslug na veliki zvon. Do zadnjega življenjskega utripa je ostala skromna, preprosta, toda za vse skrbela. Njeno življenje ni poznalo odmora, ni poznalo počitka. Kot ponosna hčerka prelepe Savinjske doline, tam ob vzhodu Mozirskih planin, je vse dni svojega življenja izpovedovala svojo odlično narodno zavest. Po njenih žilah se je pretakala kri slavni Lipoldov, ki so s svojim politično nacionalni, gospodarskim in kulturnim delovanjem budili naš savinjski rod k nacionalni zavesti in borbenosti. V Ptuj, na Bizeljskem in v Mariboru je na vsak korak izpričevala tudi svoje plemenito srce, svojo materinsko skrbnost in pristno slovensko gostoljubnost. Katere je bil deležen vsakdo, ki se je zglasil pod njeno streho. Kakor je bila v svoji nacionalni zavesti neupogljiva, tako je bila nevtiralna v pretehtanem, preudarnem gospodarstvu in gospodinjstvu, kjer je pokojna Olga Balonova ustvarjala prave čudeže. O tem ne dokazuje le njena preureditev bizeljske domačije, ampak tudi njeno predragoceno delovanje v vodstvu Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju.

Da, Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju, ki ga je pokojna gospa Olga Balonova ustanovila skupno z drugimi dobrimi srci, je postal pravo točišče njene materinske skrbi, prizadevanosti, njene tople vzne in ljubezni ter zdrave gospodarnosti. Skupno s pokojnim šolskim upraviteljem Lukmanom je zgradila močne gospodarske in gospodinjstvene temelje našemu Počitniškemu domu kraljice Marije na Pohorju, kjer letuje vsako leto na stotine okrepitve ter razvedrila potrebnih dečkov in deklic. Silehmi najmanjši stvarci je veljala tam zgoraj na Pohorju njena blaga pozornost. To podrobno delo pa ni motilo njenega širokega razuma in za-

nosa, ko je šlo za širokopoltno pobude v zvezi s spopolnjevanjem in razširjanjem Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju. Tam zgoraj si je postavila gospa Olga Balonova skupno z drugimi plemenitimi sodelavci svoj najlepši, najtrajnejši spomenik.

Plemenita podoba blage gospe in velike narodne žene bo trajno živele v spominu vseh številnih prijateljev, znancev in čestitcev, pa tudi v spominu mladine, ki si hodi vsako leto v poletnih mesecih krepiti svoje telo k Počitniškemu domu kraljice Marije na Pohorju, kjer je vse tako lepo tako domače, toplo in prijetno. Vsa ta toplota, vsa ta lepota pa prihaja od pokojne Olge Balonove, ki se je tukaj zgoraj vsa pozivila v ljubezni do mladine, v službi vzvišene vsenarodne in vsečloveške ideje pomoči in poštvovalnosti.

— Smrt bivšega soboškega velikaša. V starosti 76 let je umrl na Dunaju bivši soboški veleposestnik in patron soboške rim. katoliške župnije, grof Ladislav Szapary. Pokojni je pred prevratom zavezal visoke položaje in je bil več let guverner Reke in madžarski poslanik v Londonu. V Prekmurju je imel ogromno posestva, ki so bila po agrarni reformi razdeljena, zgodovinski grad v Murski Soboti pa je kupila občina in je danes v njem nameščeno okrožno sodišče in drugi uradi.